

احداث نیروگاه‌های خورشیدی برای چاه‌های کشاورزی

احداث نیروگاه‌های خورشیدی برای چاه‌های کشاورزی کلید خورد. به گزارش مهر، جبرئیل برادری، رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان تهران از آغاز اجرای طرح تأمین برق چاه‌های کشاورزی با نیروگاه‌های خورشیدی خبر داد و گفت: این طرح با هدف کاهش هزینه انرژی، جلوگیری از قطعی برق و استفاده بهینه از منابع طبیعی در حال اجراست. وی با اشاره به وجود بیش از ۲۷۰۰ مگاوات در استان افزود: بر اساس برنامه سه‌ساله تدوین شده، احداث ۱۰۰ مگاوات نیروگاه خورشیدی برای تأمین برق این چاه‌ها پیش‌بینی شده است. برادری تصریح کرد: تاکنون ۱۱۲ چاه کشاورزی با ظرفیت ۳۲/۷ مگاوات برای اجرای این طرح در سامانه «مهرسان» ثبت و به شرکت‌های توزیع برق شهرستان‌ها معرفی شده‌اند که برای اجرای آنها اعتباری بیش از ۱۲ هزار میلیارد ریال نیاز است. به گفته وی، مقرر شده است ۲۰ نیروگاه خورشیدی متمرکز و شش مگاواتی در شهرستان‌های مختلف استان ایجاد شود.

مالیات از تراکشی کارتخوان‌ها شایعه است

طی چند روز اخیر شاهد شایعات متعددی در فضای مجازی هستیم؛ در این خصوص که قرار است از خرید با کارتخوان‌ها مالیات اخذ شود. مهدی موحدی یک نظر، سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور در خصوص کسر آنی مالیات از خریدهای کارتخوان اظهار کرد: اولاً لازم است که این شایعه را به شدت تکذیب کنم چون اساساً طرح هیچ‌گونه مالیات جدیدی صحت ندارد، با این حال این شایعه پس از صدور اطلاعیه جدید سازمان امور مالیاتی به وجود آمد. او گفت: بعضاً سازمان امور مالیاتی مورد سوال قرار گرفته که برخی از فعالین اقتصادی مشمول مالیات بر ارزش افزوده؛ این مالیات را باید از خریداران خود دریافت کنند؟ اما به راستی این مالیات را به سازمان امور مالیاتی پرداخت می‌کنند یا خیر. او افزود: به طبق این آیین‌نامه اجرایی، مالیاتی که این رستوران‌داران لوکس قرار بود بعد از ۳ ماه پرداخت کنند را از این پس هم‌زمان با فروش و صدور صورت‌حساب برای خریدار پرداخت خواهند کرد.

صرفه جویی ۱/۵ میلیارد دلار حمل ریلی

صرفه‌جویی از محل حمل ریلی به ۱/۵ میلیارد دلار در سال رسید. به گزارش ایلنا، میر حسن موسوی، قائم مقام مدیرعامل راه‌آهن از میزان صرفه‌جویی حمل‌ونقل ریلی به بیش از ۱/۵ میلیارد دلار در سال خبر داد و گفت: تناژ حمل‌ریلی نسبت به سال گذشته ۱۲ درصد و بخش مسافری ۴ درصد نسبت به سال قبل رشد داشته است. موسوی دیزجی همچنین بیان اینکه بیش از ۴۳ میلیون تن بار و ۳۱ میلیون نفر مسافر به صورت سالانه از حمل و نقل ریلی بهره می‌برند. میزان صرفه‌جویی در حوزه‌های سوخت، تصادفات جاده و کاهش آلاینده‌ی محیط زیست ایجاد شده توسط راه‌آهن را بیش از ۱/۵ میلیارد دلار دانست و گفت: این آمار نشانگر اهمیت نقش راه‌آهن در حمل و نقل کشور است. قائم مقام مدیرعامل راه‌آهن، همچنین جذب بیش از ۹۰ همت سرمایه‌بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و ناوگان ریلی را از دیگر موفقیت‌های شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران در یک سال گذشته دانست.

عکس: عبداللّه حیدری / ایرنا

یکپارچه برای شناسایی کارت‌های اضطراری، کارت‌های سازمانی و الگوهای مصرف ایجاد کنند تا مصرف غیرشفاف و استفاده‌های سازمانی خارج از قاعده کنترل شود. سخنگوی دولت همچنین توضیح داد: یک کارگروه تخصصی با حضور وزارتخانه‌های نفت، اقتصاد، اطلاعات، کشور، سازمان برنامه‌بودجه و شورای اطلاع‌رسانی دولت تشکیل شده است؛ تمامی پیشنهادهای اصلاحی درباره سهمیه‌بندی سوخت، کارت‌های اضطراری، نحوه مشوق‌ها و تغییرات نرخ‌ها قبل از اجرا در این کارگروه بررسی و با اجماع تصویب می‌شود. مهاجرانی توضیح داد که درخواست‌های مربوط به سهمیه‌های صنفی نیز در کارگروه بررسی خواهد شد و اختصاص سهمیه‌های صنفی تنها بر اساس سوابق مصرف، مدارک معتبر و نیاز واقعی صاحبان مشاغل خواهد بود.

❖ سیاست‌گذاری کوتاه‌نگر، هزینه‌های بلندمدت

عبداللّه باباخانی، کارشناس ارشد انرژی به «هم‌میهن» گفت: ایران، کشوری که دهه‌ها خود را «تولیدکننده نفت» می‌دانست، امروز به مرحله‌ای رسیده که برای فهم واقعیت قیمت بنزین مجبور است سناریوی بدون نفت را تصور کند؛ یعنی فرض کنیم نفتی در کار نیست و باید بنزین را با نفت وارداتی تولید کنیم. این تمرین ذهنی شاید در نگاه اول عجیب به‌نظر برسد، اما برای فهم عمق فاجعه مدیریت بنزین، کاملاً ضروری است.

وی ادامه داد: در جهانی که قیمت انرژی تعیین‌کننده وزن ژئوپلیتیکی کشورهاست، ایران درگیر سیاست‌گذاری‌هایی شده که بیشتر از آنکه اصلاح ساختار باشد، تعویق بحران است. سفرخی کردن بنزین آخرین نمونه آن است؛ سیاستی که یک امکان کوتاه‌مدت برای دولت ایجاد می‌کند، اما هزینه‌های سنگینی را برای اقتصاد و جامعه در بلندمدت به‌جامی‌گذارد.

این کارشناس ارشد انرژی با اشاره به اینکه اگر نفت نداشتیم، باید نفت ۵۰ دلاری از عراق می‌خریدیم، توضیح داد: در محاسبه قیمت واقعی بنزین، اتکاب به قیمت نفت خام خطای فاحشی ایجاد می‌کند. واقعیت آن است که نفت خام تنها بخشی از هزینه تولید بنزین است؛ هزینه پالایش، انتقال، تلفات تبخیر، کیفیت فرآورده، تعمیرات پالایشگاهی و حتی کارمزدهایگاه‌ها سهمی بزرگ‌تر از چیزی دارند که در افکار عمومی به‌عنوان «قیمت بنزین» شناخته می‌شود.

وی تشریح کرد: حال فرض کنیم ایران نفت ندارد و باید از عراق، با نفت ۵۰ دلاری و از طریق خط لوله نفت خام بخرد. در این حالت: هزینه نفت خام هر لیتر: ۰/۳۱۴ دلار؛ هزینه پالایش و حمل (۱۰ دلار برای هر بشکه): ۰/۰۶۳ دلار؛ جمع قبل از تلفات: ۰/۳۷۸ دلار؛ با احتساب ۲ درصد تلفات و ۳/۵ درصد کارمزد جایگاه: حدود ۰/۴ دلار برای هر لیتر. وی ادامه داد: این عدد را در سه‌نرخ ارز تبدیل کنیم برابر می‌شود با ۱۱,۳۵۰ تومان (نرخ ۲۸,۵۰۰/۱۹,۹۰۰ تومان (نرخ ۵۰,۰۰۰/۴۴,۶۰۰ تومان (نرخ ۱۱۲,۰۰۰). این ارقام قیمت‌هایی هستند که اگر ایران مشتری نفت عراق بود، هزینه فنی هر لیتر بنزین محسوب می‌شدند. این قیمت‌ها «قیمت فروش» نیستند؛ تنها هزینه تولید هستند.

باباخانی اظهار کرد: اما واقعیت ایران امروز این است که نفت خود را با تخفیف به مشتریان محدود می‌فروشد؛ تخفیفی که هزینه‌های ریسک، بیمه، حمل، دلائی و ضرایب کیفی را نیز روی دوش کشور می‌گذارد. اگر بخوایم صادق باشیم، قیمت مؤثر نفت ایران برای خودش حدود ۳۰ دلار تمام می‌شود.

این کارشناس انرژی توضیح داد: بر مبنای نفت ۳۰ دلاری می‌توان گفت که نفت خام هر لیتر: ۰/۱۹ دلار؛ پالایش و حمل: ۰/۰۶۳ دلار؛ جمع قبل از تلفات: ۰/۲۵۲ دلار؛ بعد از تلفات و کارمزد جایگاه‌دار: حدود ۰/۲۶۵ دلار. ترجمه این عدد برابر با ۷,۶۰۰ تومان (نرخ ۲۸,۵۰۰/۱۳,۳۰۰ تومان (نرخ ۵۰,۰۰۰/۲۹,۷۰۰ تومان (نرخ ۱۱۲,۰۰۰)

با نرخ ۵ هزار تومانی استفاده کنند. به گفته کارشناسان قرار است در میان مدت و بلندمدت و تنها براساس ارزیابی‌های کارشناسی، اصلاحات قیمتی آرام‌آرام وارد سهمیه‌های دیگر نیز شود. این روند چندمرحله‌ای با هدف کاهش شوک اجتماعی طراحی شده و می‌تواند بار روانی و اقتصادی این تصمیم را کاهش دهد و به نوعی همانند سال ۱۳۹۸ به جامعه شوک سنگین وارد نکند. تجربه‌های گذشته نشان داده افزایش ناگهانی قیمت بنزین در کشور می‌تواند تبعات غیرقابل پیش‌بینی به همراه داشته باشد. نمونه روشن آن آبان ۱۳۹۸ در دولت حسن روحانی بود؛ زمانی که نرخ بنزین طی یک شب افزایش یافت و پیامدهای گسترده اجتماعی به دنبال داشت. شاید همین تجربه تلخ باعث شد که نرخ بنزین به‌صورت پلکانی افزایش یابد و البته افزایش از چند روز قبل به مردم اعلام شود تا جلوی شوک‌های اجتماعی تا حدودی گرفته شود. از ابتدای سال تا به امروز بارها در خصوص افزایش قیمت بنزین یا واردات آن توسط مسئولان مختلف صحبت شده بود. حتی موضوع واردات بنزین سوپر با نرخ حدود ۵۰ هزار تومان و عرضه آن در بورس کالا مطرح شد؛ اقدامی که اکنون صورت گرفته و به گفته کارشناسان بازار سرمایه از این عرضه در بورس کالا استقبال بسیار خوبی شده است. حتی چندی پیش، مسعود پزشکیان از هزینه‌های سنگین دولت در حوزه واردات و تأمین این تصمیم باید با دقت و ملاحظه اتخاذ شود. او گفت: «این تصمیم یک‌شبه نیست که انجام دهیم و هرکس حرف زد بر سرش بزنیم.» می‌توان گفت که این جمله به‌عنوان تأکید بر اجتناب دولت از هرگونه تصمیم شتاب‌زده است و دولت قصد ندارد همانند دوره‌های گذشته قیمت بنزین را به یکباره افزایش دهد. بررسی‌ها نشان می‌دهد تعیین نرخ سوم بنزین و حرکت به سمت قیمت‌گذاری پلکانی می‌تواند بخشی از هزینه‌های سنگین دولت در حوزه واردات و تأمین سوخت را جبران کند و حتی فشار بودجه‌ای را کاهش دهد. آمارهای منتشر شده از مصرف بنزین در سطح کشور بالاست. به گفته ویس کرمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از ابتدای امسال تاکنون به‌صورت میانگین روزانه ۱۳۳ میلیون لیتر بنزین مصرف شده است. در حالی که این رقم پارسال به‌صورت میانگین روزانه ۱۲۴ میلیون لیتر بوده است. به گفته برخی از کارشناسان این نوع قیمت‌گذاری می‌تواند بخشی از مصرف را کنترل کند.

❖ حذف سهمیه خودروهای خاص

فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت در خصوص نرخ سوم بنزین به ایرنا گفت: بر اساس مصوبه هیئت وزیران، نرخ سهمیه اول و دوم بنزین خودروهای شخصی به ترتیب ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومان تعیین می‌شود و سوخت‌گیری صرفاً با کارت سوخت شخصی معتبر است. مصرف‌مازاد نیز مطابق نرخ‌های جدید محاسبه خواهد شد. سخنگوی دولت اعلام کرد: نرخ بنزین در کارت‌های اضطراری حداقل ۱۰ درصد بالاتر از قیمت بنزین آزاد پالایشگاهی محاسبه می‌شود تا استفاده غیرضروری از این کارت‌ها محدود شود. هم‌چنین وزارت نفت موظف شده دستورالعمل نهایی استفاده از کارت‌های اضطراری را تدوین و بر اساس میانگین‌گیری فصلی، قیمت سوخت‌گیری از این کارت‌ها را تعیین کند. سخنگوی دولت با تأکید بر اینکه سهمیه بنزین فقط به مالک رسمی خودرو تعلق می‌گیرد، گفت: خودروهایی که خریداری شده‌اند؛ اما انتقال سند در سامانه پلیس انجام نشده است، تنها یک سهمیه پایه دریافت خواهند کرد. سامانه‌ای ویژه برای تسریع در فرآیند انتقال مالکیت ایجاد می‌شود و در صورت عدم اقدام، سهمیه این خودروها قطع خواهد شد.

سخنگوی دولت اضافه کرد: سهمیه جمعیتی خودروهای دوگانه‌سوز به نصف کاهش می‌یابد و منابع حاصل از این اصلاح برای گسترش شبکه CNG و توسعه زیرساخت‌های آن هزینه خواهد شد. به گفته مهاجرانی طبق این مصوبه، وزارت نفت و وزارت اطلاعات و سازمان برنامه‌بودجه موظف هستند ظرف سه ماه سامانه‌ای

رقیه ندایی

خبرنگار گروه اقتصاد

پس از ماه‌ها گمانه‌زنی و پیش‌بینی بالاخره بنزین سه‌نرخ شد و قیمت این حامل انرژی افزایش یافت. محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهور در تاریخ ۲ آذرماه ۱۴۰۴ مصوبه هیئت وزیران را در زمینه نرخ سه‌گانه بنزین ابلاغ کرد. بر همین اساس نرخ بنزین جایگاه با استفاده از کارت اضطراری برای مصرف مازاد ۱۶۰ لیتر سهمیه‌ای از نیمه آذرماه به ۵ هزار تومان افزایش یافت. این افزایش در حالی است که طی روزهای اخیر بنزین سوپر در بورس کالا با نرخ ۶۵ هزار و ۸۰۰ تومان کشف قیمت شده بود. در معنای ساده‌تر دولت بنزین را سه‌نرخ کرد، اما بنزین مورد استفاده در کارت‌های شخصی و سهمیه‌ای تغییری نکرده و تنها نرخ سوم بنزین تغییر کرده است. به‌نوعی اگر فردی مصرف بالایی داشته باشد و لازم باشد بیش از ۱۶۰ لیتر در ماه بنزین مصرف کند، باید از نیمه آذرماه از بنزین ۵ هزار تومانی استفاده کند. بر اساس مصوبه هیئت وزیران نرخ بنزین برای سهمیه ۶۰ لیتر اول معادل ۱۵۰۰ تومان و سهمیه ۱۰ لیتر دوم معادل ۳۰۰۰ تومان همچنان برقرار است. استفاده از بنزین سهمیه اول و دوم تنها با کارت سوخت شخصی امکان‌پذیر است. طبق این مصوبه، وزارت نفت به‌صورت فصلی نرخ سوم بنزین جایگاه را اعلام خواهد کرد. سهمیه نرخ اول و دوم خودروهای وارداتی، مناطق آزاد، دولتی و نو شماره داخلی حذف و تنها از نرخ سوم بنزین استفاده خواهند کرد. همچنین افراد دارای بیش از یک خودرو، تنها از یکی از خودروهای خود می‌توانند سهمیه نرخ اول و دوم را دریافت کنند. میزان سهمیه نرخ دوم خودروهای دوگانه‌سوز نیز نصف خواهد شد.

محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت ایران، گفته است که خودروهای داخلی نوبه اضافه «خودروهایی که از خارج وارد می‌شوند، خودروهای مناطق آزاد و خودروهای دولتی، جز آمبولانس‌ها، از این پس مشمول کارت و سهمیه سوخت نمی‌شوند و باید با نرخ سوم یعنی ایت‌ری ۵ هزار تومان سوخت مصرف کنند.»

نکته قابل توجه این مصوبه اینجاست که کسانی که دو خودروی شخصی بنزین بسوز دارند، فقط برای یکی می‌توانند از سهمیه سوخت یارانه‌ای استفاده کنند و برای خودروی دوم باید از سوخت آزاد استفاده کنند.

❖ بنزین سه‌نرخ شد

ماه‌هاست مسئله افزایش قیمت بنزین به روش‌های مختلف مطرح می‌شود؛ موضوعی که همیشه با حساسیت‌های اقتصادی و اجتماعی خاص خود همراه بوده و هر بار اعلام آن، نگرانی‌هایی را در خصوص پیامدهای ناگهانی اجتماعی در جامعه ایجاد کرده است. اما بر خلاف برداشت اولیه و پیش‌بینی‌های انجام شده، روند افزایش قیمت بنزین شکل دیگری به خود گرفت و از الگوی افزایش یک‌شبه و یک‌ساعت فاصله گرفت و به الگوی افزایش پلکانی تبدیل شد. عرضه بنزین سوپر وارداتی در بورس کالا یکی از نقاط شروع گمانه‌زنی‌ها برای افزایش قیمت بنزین بود. در اصل بسیاری از کارشناسان پیش‌بینی می‌کردند که با عرضه بنزین در بورس کالا، استارت افزایش قیمت این محموله انرژی خورده شده و احتمالاً تا پایان سال شاهد افزایش قیمت‌ها باشیم. البته این افزایش قیمت با پیش‌بینی‌ها متفاوت بود؛ چراکه بسیاری از تحلیلگران انرژی عدد ۷ هزار تومان را پیش‌بینی کردند اما بنزین سه‌نرخ شد و در وهله نخست قیمت ۵ هزار تومانی را تجربه کرد. بر اساس مصوبه نرخ بنزین در ابتدا به «سهمیه سوم» تغییر کرد و این سهمیه شامل مصرف‌کنندگان دائمی و بر مصرف است. در اصل کسانی که مصرف بالاتری نسبت به سهمیه خود دارند از نیمه آذرماه قرار است بنزین

محسن پاک‌نژاد

وزیر نفت:

خودروهای داخلی نو به اضافه «خودروهای که از خارج وارد می‌شوند، خودروهای مناطق آزاد و خودروهای دولتی، جز آمبولانس‌ها، از این پس مشمول کارت و سهمیه سوخت نمی‌شوند و باید با نرخ سوم یعنی لیتری ۵ هزار تومان سوخت مصرف کنند